

explica Alexei Popov caracterul lui Hlestakov, dindu-mi o minunată cheie pentru pătrunderea lui!

Mare valoare documentară a avut pentru noi și filmul *Revizorul*, pe care l-am văzut de câteva ori, înainte și după desăvîrșirea muncii noastre.

Consider că de la premiera spectacolului, care a avut loc în 1952, și pînă astăzi am adus substanțiale îmbunătățiri interpretării mele. În clipa de față, acest proces de șlefuire continuă cu fiecare spectacol.

Ion Finteșteanu

CE NU AU VĂZUT SPECTATORII

Radioul și presa au adus la cunoștința publicului, cu lux de amănunte, succesul pe care l-a obținut Teatrul Național „I. L. Caragiale” în turneul din Uniunea Sovietică. Eu — care am fost o modestă violă în orchestra colectivului nostru — n-aș face decît să repet fapte și concluzii deja cunoscute. M-am gîndit să desprind din amintirile — inedite — ale voiajului nostru, unele pe care să vi le împărtășesc în spațiul ce mi s-a acordat cu ospitalitate de către revista „Teatrul”.

Ne aflam în pauza actului II al *Scrisorii pierdute*, pe care o jucam pe scena lui „Detski Teatr” din Moscova. Trecusem de emoțiile primelor replici și ne pregăteam să întîmpinăm — susținuți de aplauze — replicile actului III. În timp ce mașiniștii forfoteau pe scenă, schimbînd decorurile, urmăriți cu privirea și gura de neobositul Sică Alexandrescu — care cred că nici nu a dormit timp de patru săptămîni cît a durat turneul — ne-am pomenit invadați... luați cu asalt! Asaltul avea însă ceva ciudat. Părea foarte organizat și chibzuit, fiindcă auzeam glasuri care se întretaiau, se suprapuneau întrebări:

- Gde Farfuridi?
- Gde Brînzovenescu?
- Gde Zoitica?
- Gde Trahanache?... Unde? Unde?

Ne căutau pe numele nostru caragialesc, actorii Teatrului de Satiră din Moscova, care jucaseră și ei comedia marelui nostru clasic. Așa s-a întîmplat că Sică Alexandrescu intrînd în cabine, s-a trezit că avea cîte doi Brînzovenesți, doi Tipătești, două Zoitici, doi Farfurizi.

Ne-am îmbrățișat cu noii noștri prieteni, ne-am schimbat insignele (ale lor cu Teatrul de Satiră, ale noastre cu chipul lui Caragiale) și, pentru a immortaliza acest moment de împrietenire, ne-am fotografiat doi cîte doi, pe personaje (Pris-

tanda cu Pristanda, Coana Zoîica cu Coana Zoîica, Farfuridi cu Farfuridi, Brînzovenescu cu Brînzovenescu și așa mai departe).

Desigur că ar fi interesant de cunoscut emoțiile prin care am trecut cu toții, seară de seară, timp de 30 de zile cât am purtat mesajul graiului românesc în fața celui mai sever arbitru de teatru: publicul sovietic. Pentru a fi putut înregistra starea *permanent emoțională*, în care am trăit în acest timp, ar fi fost necesar un adevărat... seismograf, deoarece și emoțiile noastre au avut un caracter... *curat seismic*.

Poate v-ar interesa în ce fel ne manifestam fiecare în parte în culise, unii așteptând intrarea în scenă, alții supraveghind spectacolul.

Să începem cu conducerea, evident.

Aurel Baranga se plimba nervos peste tot; din culise în cabine, din cabine în culise, în sală, iar în culise, gata-gata să intre în scenă după noi.

Sică Alexandrescu are, ca orice om de teatru însemnat, ticurile lui: își mîngîie scurt de două ori nasul și-și ciocănește de trei ori fruntea cu degetele. Din pricina emoției, uneori se întîmpla ca ticurile să se încurce și *Sică* să-și *ciocănească* nasul și să-și *mingîie* fruntea.

Cine-l privea pe *Calboreanu*, parcurgînd drumul de la cabină la scenă, în *Anii negri*, dacă n-ar fi știut ce joacă, nu și-ar fi închipuit că interpretează pe muncitorul Buznea. Emoția lui era nespus de mare, însă și-o ascundea vitejește, împrumutîndu-și expresia voievodală a domnilor romîni în prejma marilor bătălii.

Sub masca lui patriarhală, sub calmul lui aparent, *Costache Antoniu* tănuia cu greu clocotul dinăuntru.

Aura Buzescu avea înghețat pe figură un zîmbet cu totul străin de tumultul ei interior; își frîngea ușor mîinile, cît pe-aci să se volatilizeze din exces de sensibilitate.

Vasiliu-Birlic, mai nervos, mai agitat, mai neastîmpărat ca de obicei, ca argintul viu, exagerat preocupat de toaleta nasului... care îi trăda emoția.

.....ne-am fotografiat doi cîte doi, pe personaje... *Farfuridi* cu *Farfuridi* (*I. Finteșteanu* și *V. Lepko*), *Brînzovenescu* cu *Brînzovenescu* (*G. Tusuzov* și *Gr. Vasiliu-Birlic*), și așa mai departe".

Lui *Beligan*, palid sub machiaj, i se adîncise cîta gîndiriî dintre sprîncene, devenise mai filozof. La întrebări rîspundea foarte scurt și foarte... îndepărtat.

Giugaru, de teamă parcă să nu-l ia emoția pe sus, punea picioarele mai cu nădejde pe pămînt, să se încredințeze că-l stăpînește.

Marcel Anghelescu rîdea cu ușurință și la glumele neizbutite.

În timp ce *Eugenia Popovici* se smiorcăia chiar cînd cerea un pahar cu apă.

Niki Atanasiu devenise excesiv de volubil, parcă pentru a compensa tăcerea lui *Costache Antoniu*.

Elvira Godeanu triplase doza de cafea, cu care stimula de obicei nervii coanei *Zoița*.

Lui *Ion Manu* îi pierise și graiul, și fantezia, pe care altădată o risipea persiflînd — epigramatic — „defectele” colegilor. Acum, topit cum era, constituia el însuși poanta unei epigrame.

Ghibericon își manifesta emoția cu cîteva ore înainte de spectacol, cîntînd arii din opere și încercînd să se pună cît mai bine în *mască*.

Iar *Brancomir*, ca să-și controleze dicțiunea, recita, cu glas ridicat, versuri umoristice.

Să nu vă imaginați însă că observînd toate aceste manifestări emotive ale colegilor mei, eu am fost scutit de ele. În ziua și în prezia spectacolului — ce se-ntîmpla, nu știu — dar deveneam maniac: eram un fel de „bolnav închipuit”. Toate junghiurile, toate nevralgiile, guturaiurile mă asaltau, mă încolțeau, puneau stăpînire pe mine... Încolo eram foarte calm.

Cu toate aceste emoții, manifestate într-un fel sau altul, de cîte ori ne aflam pe scenă, animați de aplauzele bunilor spectatori sovietici, calzi, sensibili, receptivi, entuziaști și răsplătitori, uitam de toate grijile, scăpam de toate stihile emoțiilor, ne vindecam de toate junghiurile. Cu fiecare lăsare de cortină, cîștigam un nou galon, căpătăm un nou impuls, și inima noastră actricească lăcrima de bucurie că scriem astfel încă o pagină de glorie în ceaslovul artei teatrale romînești.

„Cu fiecare lăsare de cortină, căpătăm un nou impuls, și inima noastră actricească lăcrima de bucurie...”

